

W E T T E R S K I P F R Y S L Â N

Gemeente Leeuwarden
SOB
T a.v. mevrouw I. van Berkel
Postbus 36
8900 AA LEEUWARDEN

VERZONDEN 03 SEP. 2009

Leeuwarden, 3 september 2009
Bijlage(n):

Ons kenmerk: WFN0912750
Tel: (058) 292 2617/J. Bijleveldaw

Afdeling Beleid en Plannen
Uw kenmerk: 13360

Onderwerp:
watertoets Tolhuis

Geachte mevrouw Van Berkel,

Wij stellen het op prijs dat u ons waterschap advies gevraagd hebt voor het plan Vrijheidswijk Tolhuis. In deze brief reageren wij op het plan, waarvoor u ons de tekeningen hebt toegestuurd in het kader van de watertoetsprocedure. Het is goed om te zien, dat de ontwerpprincipes die gehanteerd zijn in het gezamenlijke plan voor de stedelijke vernieuwing in de Vrijheidswijk ook in dit nieuwe deel van het plan weer gehanteerd zijn.

1 Verhard oppervlak

Wetterskip Fryslân hanteert een compensatieregeling van wateroppervlakte indien het een toename van verhard oppervlak¹ betreft. Zoals in de brief bij de plannen is aangegeven is deze compensatie hier 23 %, dus ruim voldoende.

2 Afvalwater- en regenwatersysteem

Om het aantal overstorten van rioolwater en de belasting van rioolwaterzuiveringen te beperken, is het uitgangspunt om regenwater en rioolwater zoveel mogelijk gescheiden af te voeren.

Zoals ook aanbevolen wordt in het (concept)kwaliteitshandboek van de gemeente Leeuwarden, zien wij graag, dat waar mogelijk daken van woningen en gebouwen en perceelsverharding worden afgekoppeld van de riolering, waarbij de afstromende neerslag wordt afgevoerd naar oppervlaktewater. Dit is mogelijk als aan een van de volgende voorwaarden is voldaan:

- het hemelwater wordt voor elk perceel afzonderlijk (bv ondergronds) rechtstreeks geloosd op het oppervlaktewater
- het hemelwater wordt bovengronds (via verzamelgoten) afgevoerd naar het oppervlaktewater

Waar afkoppeling niet mogelijk is, dient een verbeterd gescheiden stelsel te worden toegepast

Ook parkeerterreinen/wegen kunnen afgekoppeld worden, indien geen extra vervuilende activiteiten plaatsvinden (markt e.d.). Bij een verkeersintensiteit < 500 motorvoertuigen per etmaal mag dit direct naar oppervlaktewater, bij 500-1000 alleen via infiltratie, eventueel aangevuld met extra maatregelen, bv. een bezinkinrichting met olie-afscheider)

¹ Verhard oppervlak: Alle oppervlakten zoals daken, trottoirs en wegen worden gerekend onder de noemer verhard oppervlak

Wetterskip Fryslân

Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

Telefoon: 058 - 292 22 22 - Fax: 058 - 292 22 23

- 2 -

Zoals in een aanvullende mail is aangegeven, wordt in de Groningerstraatweg een gemengd stelsel aangelegd. En in de rest van het plan zal in principe een gescheiden stelsel komen. Woningen die rechtstreeks met hun erfgrans aan de vaart zitten, kunnen het hemelwater direct op de vaart lozen. Hemelwaterafvoeren en kolken worden bij het gescheiden stelsel op het regenwaterriool aangesloten. Dit dus bij voorkeur controleerbaar bovengronds. Voorkomen moet worden dat in de loop van bewoning foutieve aansluitingen leiden tot lozing van verontreinigd afvalwater op open water

Positief punt is ook dat de bestaande woningen aan de Groningerstraatweg nu ook op het riool worden aangesloten en de septic tanks gesaneerd kunnen worden

In het duurzaamheidsplan van de gemeente Leeuwarden wordt gestimuleerd dat groene daken worden toegepast. Dit heeft als voordeel het regenwater, dat op de daken valt vertraagd wordt afgevoerd naar de riolering. Met deze vertraagde afvoer wordt een piekbelasting van het rioolstelsel voorkomen

In dit plan is het aantal platte daken beperkt, maar voor het appartementengebouw zou toepassing van groene daken hier een optie zijn. In een buurt met flats heeft dit als bijkomend voordeel, dat dit een fraaier aanzicht van bovenaf oplevert.

2. Huishoudelijk afvalwater

Voor lozingen vanuit het rioolstelsel is een vergunning op grond van de WVO (Wet verontreiniging oppervlaktewater) vereist. Om deze vergunning te kunnen verlenen zal het waterschap moeten kunnen instemmen met het basisrioleringsplan met lozingspunten.

Omdat hier de semipermanente bebouwing van een AZC heeft gestaan, zal er wel enig ruimte in het rioolstelsel geweest zijn ten tijde van het gebruik daarvan maar deze nieuwe bebouwing zal meer capaciteit vragen. Er zal dus een berekening gedaan moeten worden of er voldoende capaciteit geleverd kan worden of dat wellicht aanvullende maatregelen benodigd zijn. Nader overleg met de afdeling zuivering (de heer Kiewiet, Wetterskip Fryslân) op basis van de rioleringsplannen hierover wordt aanbevolen.

3. Materiaalgebruik/emissies

Om een goede waterkwaliteit te realiseren moet voorkomen worden dat milieubelastende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. Dat betekent niet alleen milieuvriendelijk materiaal (dus geen zink, lood, koper etc) toepassen, maar ook een bouwwijze en een onderhoudstechniek hanteren die emissievrij moeten zijn. Graag zien wij dat met deze uitgangspunten rekening wordt gehouden indien wordt overgegaan tot bouw.

Ook zouden wij het toejuichen als conform het kwaliteitshandboek in evt. koop/huurcontracten wordt opgenomen dat geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruikt worden bij het onderhoud,

4. WVO

Om constructies met een diepere fundering mogelijk te maken is bij de realisatie hoogstwaarschijnlijk tijdelijk bemaling nodig. In het kader van het activiteitenbesluit dient men via <http://aim.vrom.nl> melding te maken van het lozen van bemalingswater op het oppervlaktewater.

Voor informatie betreffende WVO zaken kunt u contact opnemen met mevr. J. Blaauw (058-2922222) van Wetterskip Fryslân

- 3 -

5 Drooglegging² en waterpeilen

Bij de bouw van de woningen moet rekening worden gehouden met voldoende drooglegging om bijvoorbeeld opkruipen van vocht of opdrijven van verharding te voorkomen. We adviseren voor bebouwing zonder kruipruimte en secundaire verharding een drooglegging van 0,70m gerekend vanaf resp. de te realiseren bovenkant vloer en de as van de weg. Voor bebouwing mét een kruipruimte adviseren wij een drooglegging van 1,10m.

De bouwlocatie ligt in een peilgebied met een waterpeil van -0,52m NAP. Omdat dit plangebied direct aan een deel van de boezem ligt, waarop de spuisluizen bij Harlingen en Lauwersoog beide invloed hebben, moet voor de oevers wel rekening gehouden worden met peilfluctuatie. Indien overstroming ongewenst is zal een kadehoogte van 0,30m NAP aangehouden moeten worden.

6 Keur, sloten dempen of verleggen

Wellicht ten overvloede vragen wij u aandacht te hebben voor het feit dat voor alle ingrepen in de waterhuishouding tijdig een ontheffing van de keur dient te worden aangevraagd.

Meer informatie en het aanvraagformulier zijn te vinden op de website van Wetterskip Fryslân. Via 'Digitaal loket' - 'vergunning aanvragen' - 'overzicht aanvraagformulieren', kunt u bij het mapje 'Keur', het + symbool aanklikken. Hier staat het formulier weergegeven. Met één klik op de weergegeven link kan de download worden gestart (www.wetterskipfryslan.nl).

Hoogachtend,

het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,
namens deze,

R.G.M. Dümmer,
clusterhoofd Plannen.

² De drooglegging is de afstand tussen waterpeil in de sloot en het maaiveld. Voor woningen wordt voor het maaiveld de bovenkant van de vloer genomen.